

بررسی و تحلیل شیوه های جبران خسارات معنوی در نظام حقوقی ایران

مؤلف

امید دولاح

وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه

شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۷۸۸۰۹
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی و تحلیل شیوه‌های جبران خسارات معنوی در نظام حقوقی ایران / مولف امید دولاح
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
موضوع	: خسارت معنوی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Damages, Intellectual -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: تأمین خسارت -- ایران
موضوع	: Indemnity -- Iran
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۷۷/۳۴۵
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۴۹۹/۸۳۳KMH
سرشناسه	: روم -- امید -- ۱۳۵۸ -
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا

بررسی و تحلیل شیوه‌های جبران خسارات معنوی در نظام حقوقی ایران

تالیف: امید دولاح

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت تبار

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۳۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۲۰۰

شماره شابک: ۲-۸۶۹-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضای (ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸

دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail

سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۱۵	فصل اول: تعاریف
۱۶	تعریف خسارت
۱۸	تعریف جبران خسارت
۲۲	انواع تقسیمات خسارت و معیار آن
۲۲	ضرر مادی (Damage matériel)
۲۳	ضرر معنوی (Damage moral)
۲۴	خسارت ناشی از نقض قرارداد
۲۹	خسارت ناشی از تقصیر غیر قراردادی
۳۶	خسارت ناشی از ارتکاب جرم
۳۷	مسئولیت ناشی از جرم به دو نوع تقسیم می‌شود:
۳۹	جبران خسارت معنوی
۴۵	فصل دوم: جبران خسارت معنوی و مسئولیت
۴۶	جبران خسارت
۵۱	اصول و شیوه‌های جبران خسارت
۵۵	پرداخت کننده و وسیله‌های پرداخت در خسارت معنوی
۵۶	اثر قراردادها و شروط در مسئولیت در خسارت معنوی
۵۹	اعتبار و آثار
۵۹	شرط کاهش مسئولیت
۶۰	شرط کاهش تعهد مدیون

۶۱	شرط استثنای بعضی از اسباب عدم اجرا
۶۱	شرط عدم مسولیت مطلق در صورت عدم اجرای قرارداد
۶۳	شرط عدم مسولیت در قرارداد کارگر و کارفرما
۶۴	مبانی مسولیت ناشی از انجام خسارت معنوی
۶۴	نظریه تقصیر و خسارت معنوی
۶۸	نظریه خطر و خسارت معنوی
۷۰	نظریه تضییع حق و خسارت معنوی
۷۲	نظریه مختلط و خسارت معنوی
۷۲	ارکان مسولیت ناشی از ایراد خسارت معنوی و شرایط مطالبه آن
۷۲	وجود زیان معنوی و ارتکاب عمل رانبار نامشروع
۷۶	رابطه سببیت بین فعل زیانبار نامشروع و خسارت معنوی موجود
۷۸	اجرای حکم قانون یا مقام صلاحیت‌دار
۷۹	اجبار و اضطراب
۸۰	نکته: تفاوت اضطراب یا ضرورت با اجبار و اکراه
۸۲	اجرای حق
۸۳	فصل سوم: روش‌های جبران خسارت معنوی در حقوق ایران
۸۴	جبران خسارت در قوانین
۸۴	جبران خسارت معنوی در قانون اساسی
۹۵	جبران خسارت معنوی در مسولیت مدنی
۱۰۱	جبران خسارت معنوی در حقوق مدنی
۱۰۵	جبران خسارت معنوی در قانون آیین دادرسی کیفری
۱۰۸	جبران خسارت معنوی در آیین دادرسی مدنی
۱۰۸	مسولیت ناشی از ایراد خسارت معنوی در حقوق اداری

۱۱۳..... مصادیقی از افعال زبانبار خسارت معنوی

۱۱۳..... تجاوز به حق معنوی پدید آورنده

۱۱۸..... تجاوز به حق مخترع

۱۲۳..... سوءاستفاده از اسم تجارتي

۱۲۷..... نتیجه گیری

۱۳۱..... منابع و ماخذ

۱۳۱..... منابع فارسي

پیشگفتار

خسارت معنوی در حقوق موضوعه‌ی ایران مورد بررسی قرار گرفته است و هم چنین جبران خسارت معنوی مورد اشاره قرار گرفته است. اما با این وجود، هنوز شرعی بودن یا نبودن مطالبه چنین خسارتی و همچنین نحوه جبران آن مورد اختلاف است و هم چنین نحوه و شیوه‌های جبران این خسارت و اینکه آیا می‌توان به شیوه‌های مادی خسارات معنوی را جبران کرد هم چنان مورد تردید بعضی از قانون‌گذاران است. به دلیل دشواری اندازه‌گیری زیان معنوی و تقویم آن به پول و گاهی عدم امکان این اندازه‌گیری و سنجش آن به پول و یا مرسوم نبودن چنین ارزیابی در نظام‌های مختلف حقوقی، در خصوص امکان جبران آن، وحدت نظر وجود ندارد، اگر چه در اکثر کشورها، این نوع خسارت، نیز مشمول قاعده‌ی جبران خسارت دانسته شده است.